

Het zal je kind maar wezen!

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave moet je soms gebruikmaken van informatiebron 1 in de bijlage.

uit een krant:

Begin oktober 2012 waren er in Spanje 5 miljoen mensen werkloos, van wie een groot gedeelte bestond uit jongeren tot 25 jaar. Door de bezuinigingen op werkloosheidsuitkeringen en de bijstand, bood alleen een baan nog voldoende bescherming tegen de toenemende armoede. In de Spaanse steden werd geknokt voor elke vacature. Om koffie rond te mogen brengen op kantoor werden hele hoge eisen gesteld. De redding uit de armoede, dachten veel Spanjaarden, lag in een terugkeer naar het dorpsleven, naar het platteland.

- 2p 7 Jongeren in Spanje trekken naar de dorpen waar ze zijn opgegroeid, terwijl de werkloosheid in de dorpen meestal hoger is dan in de steden.
→ Geef twee economische redenen waarom werkloze jongeren in Spanje uit de steden terugkeren naar het dorp waar ze zijn opgegroeid.

Jeugdwerkloosheid is niet alleen in Spanje een probleem. Ook Nederland heeft ermee te maken. In 2012 was in Nederland 1 op de 8 jongeren (18 tot 25 jaar) werkloos en in Spanje 1 op de 2 jongeren. De werkloosheid van de hele beroepsbevolking lag in Spanje (25%) ook veel hoger dan in Nederland (6%).

- 1p 8 Leg uit dat de hoge werkloosheid in Spanje de werkloosheid in Nederland kan verhogen.

Gebruik informatiebron 1.

- 1p 9 In de grafiek zie je onder andere het percentage jeugdwerkloosheid in Nederland in de jaren 1971-2005 afgebeeld.
In welke periode is het percentage jeugdwerkloosheid **in verhouding** het meest gestegen?

Tip: Maak voor jezelf procentuele berekeningen!

- A in de periode 1973 tot en met 1975
- B in de periode 1981 tot en met 1983
- C in de periode 1993 tot en met 1995
- D in de periode 2003 tot en met 2005

Olaf, een 19-jarige werkloze jongen uit Arnhem, leest in de krant over de jeugdwerkloosheid. Hij heeft een gesprek met zijn vader over het vinden van een baan. Olaf zegt dat hij de afgelopen weken bij verschillende winkels en bedrijven langs is geweest. “Ze hebben nergens iemand nodig, terwijl ik toch niet zo duur ben”, zegt Olaf.

- 1p 10 Jongeren zijn voor werkgevers goedkoper dan oudere werknemers. Voor werkgevers hebben jongere werknemers nog andere voordelen.
→ Noem een ander voordeel voor de werkgever van het aannemen van een jongere werknemer in plaats van een oudere werknemer.

Olaf is al maanden op zoek naar een baan. Hij zegt: “Het is ook in het belang van de bedrijven om jongeren aan een baan te helpen.” Zijn vader antwoordt: “Het zal de bedrijven alleen maar extra geld kosten om jongeren aan een baan te helpen.” Olaf zegt: “Nee hoor, dat hoeft niet.”

- 2p 11 Leg uit dat bedrijven meer winst kunnen maken als ze ouderen ontslaan en in hun plaats jongeren aannemen.
→ Maak de zinnen kloppend door de juiste woorden te kiezen.
Doe het zo: Noteer de nummers (1) en (2) op je antwoordblad. Vul bij de nummers de juiste woorden in. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

Als bedrijven ouderen ontslaan en in hun plaats jongeren aannemen, zullen de loonkosten gaan dalen. Als door het vervangen van ouderen door jongeren de arbeidsproductiviteit gelijk blijft, zullen de loonkosten per eenheid product ... (1)... (dalen / stijgen / gelijk blijven).
Als de ... (2)... (heffingskortingen / verkoopprijzen / btw-percentages / loonkosten) gelijk blijven, leidt dat tot meer nettowinst voor de bedrijven.

Vader denkt dat juist de Nederlandse overheid mede verantwoordelijk is voor de (jeugd)werkloosheid. Volgens hem kan de overheid ook veel doen om deze te bestrijden.

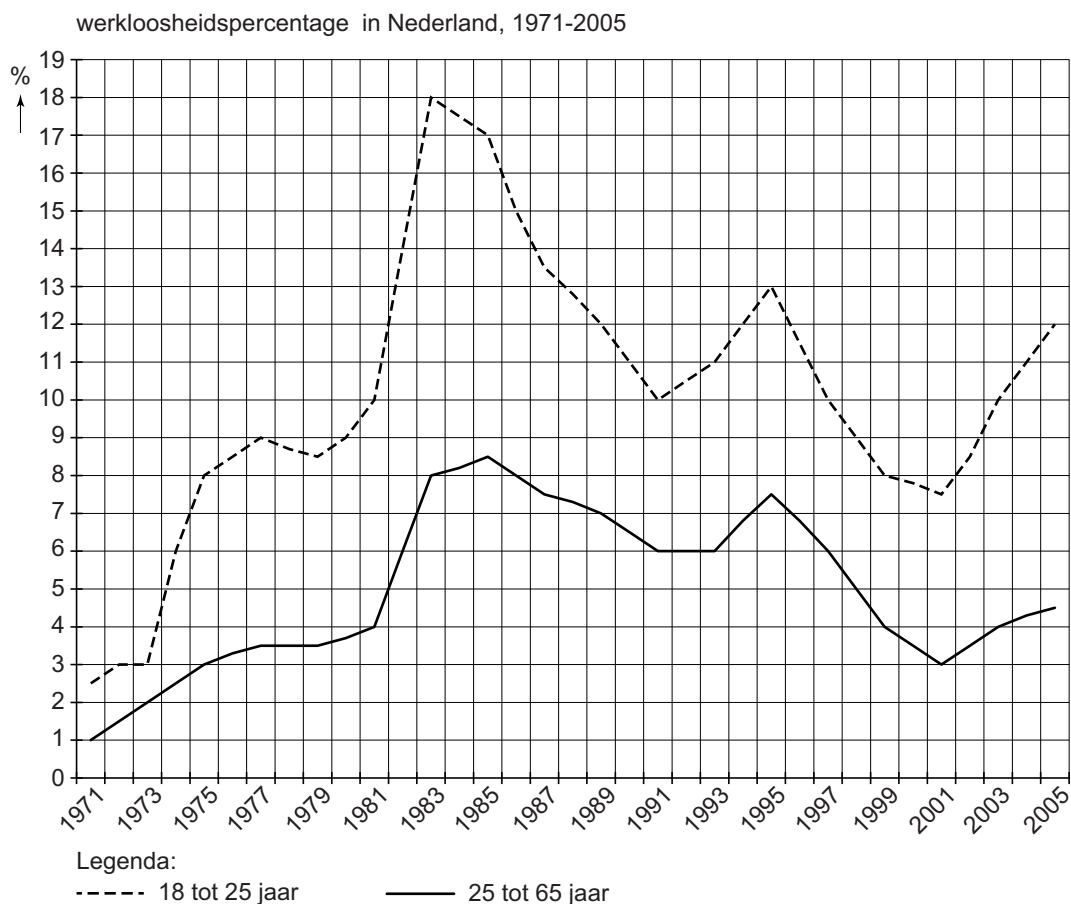
- 2p 12 Noem twee maatregelen die de Nederlandse overheid zou kunnen nemen om werkloosheid te bestrijden: een maatregel tegen werkloosheid in het algemeen en een specifieke maatregel tegen jeugdwerkloosheid in het bijzonder.
Doe het zo: Neem de volgende zinnen over en vul ze aan.
– Een maatregel tegen werkloosheid in het algemeen is:
– Een maatregel tegen jeugdwerkloosheid in het bijzonder is:
→ Leg bij beide maatregelen uit hoe ze werken.

Het zal je kind maar wezen!

informatiebron 1 werkloosheid in Nederland 1971-2005

Jeugdwerkloosheid vooral begin jaren tachtig hoog

In 2005 lag de werkloosheid onder jongeren in Nederland op 12 procent van de beroepsbevolking. Dit is nog aanzienlijk lager dan begin jaren tachtig. Uitschieter was 1983 met een werkloosheid van 18 procent. Vergeleken met 25- tot 65-jarigen was het werkloosheidspercentage bij jongeren de afgelopen veertig jaar gemiddeld ruim twee keer zo hoog.

bron: CBS

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.